

TÄÄLLÄ INSPIRAATIO
ON LUONNONVOIMA

IR

IN

P

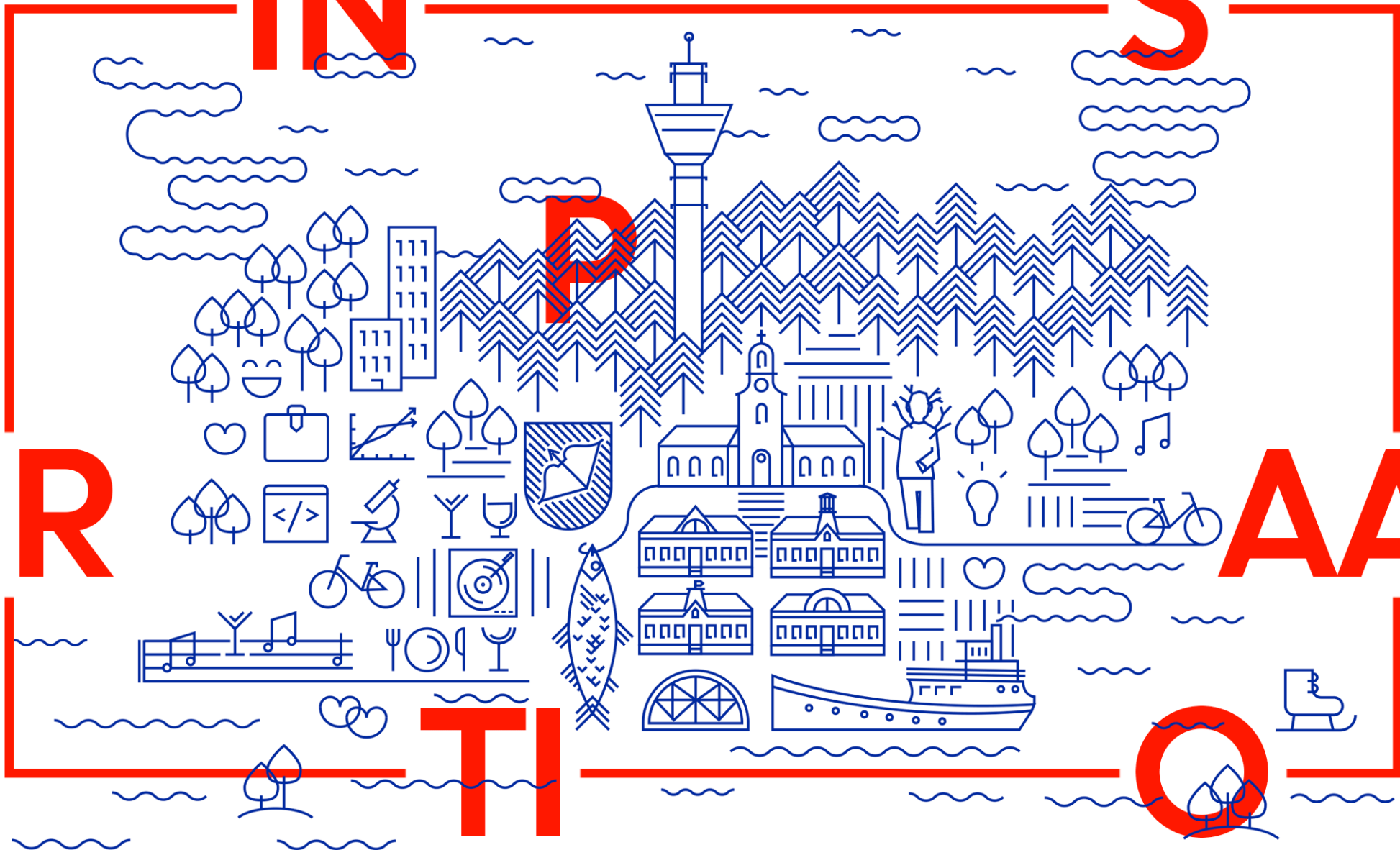
S

KUOPIO

AA

TI

O

Lähidemokratiamallin, Lähiöohjelmien ja Asukasosallisuusalueen suunnittelu

Lähidemokratiajaoston kokous 29.3.2022

Irma Savolainen

Agenda

- Lähiöohjelman vaihtoehtojen läpikäynti, sisältäen:
 - Lähidemokratiamallin vaihtoehdot
- Lähidemokratiajaosto kommentoi vaihtoehtoisia lähidemokratiamalleja sekä niihin liittyviä komponentteja
 - Tavoite: valmistella vaihtoehtoiset mallit kunnan hallinnon esittelyyn ja päätöksentekoon.

Kertaus kehitystyön tavoitteista ja LDJ:n viimeisestä keskustelusta

Halutaanko Lähidemokratiaajaoston Lähiöohjelmassa:

1. muodostaa erilliset kuntalaisia osallistavat kehityshankkeet Kuopion eri alueille **(kiinteät suunnitelmat)**
2. lähteä rakentamaan pitkäjänteistä työskentelymallia ja työkaluja, jolla tuodaan osallisuus osaksi kaupungin toimintakulttuuria? **(prosessiuudistus)**
3. Rakentaa malli ja työkalut, joiden kautta luodaan jatkuvasti elävät ja kehittyvät menetelmät? **(prosessiuudistus ja elävät suunnitelmat)**

Tavoitteet tiivistettynä

- **Aluekehittämisen (Lähiöohjelmien)** toimintamallin muodostaminen
 - Eli kuinka kunnan eri alueita kehitetään infran ja palveluiden osalta, jotta vahvistetaan hyvinvointia, osallisuutta, elinvoimaisuutta ja ennaltaehkäistään alueiden eriytymistä.
- **Lähidemokratiamallin** kehittäminen
 - Eli kuinka kuntalaiset voivat osallistua oman alueensa päätöksentekoon mahdollisimman matalalla kynnyksellä, ja kuinka eri alueiden sekä kuntalaisryhmien esteet osallistumiseen pyritään minimoimaan tarjottavissa osallistumisen mahdollisuuksissa.
- **Asukasosallisuuden digialustan** & muiden **osallisuuden menetelmien** suunnittelu
 - Eli kuinka alueiden, palveluverkon ja yksittäisten palveluiden suunnitelmien muodostaminen käytännössä toteutetaan yhdessä kuntalaisten kanssa

Uudet prosessit aluekehittämiseen ja lähidemokratian vahvistamiseen

Lähidemokratia ja Aluekehittäminen tarkoittavat kaupungin näkökulmasta seuraavia toimenpiteitä:

- Infrastruktuurin kehittäminen
- Palveluverkon ja yksittäisten palveluiden kehittäminen
- Alueen päätöksentekoon vaikuttamisen kehittäminen & kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen

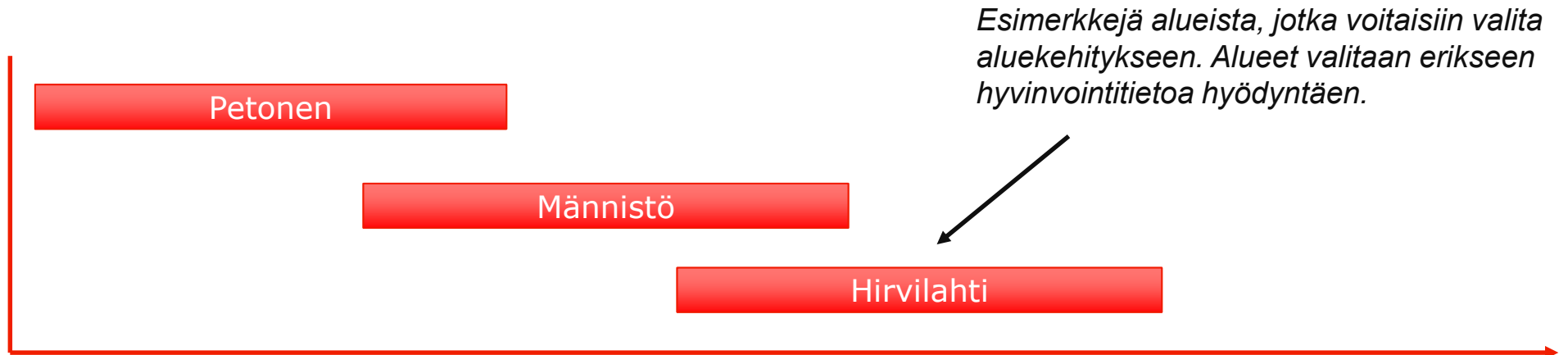
→ Kuntalaisen näkökulmasta tämä tarkoittaa sitä, että hän saa äänensä kuuluviin näissä prosesseissa.

Uudet ehdotetut prosessit aluekehittämiseen ja lähidemokratian vahvistamiseen

Aluekehittämisen prosessit

Korjaava & ennalta-ehkäisevä työ alueellisesti. Hyvinvoinnin, osallisuuden, elinvoiman vahvistaminen.

Koko kaupungin kehitys

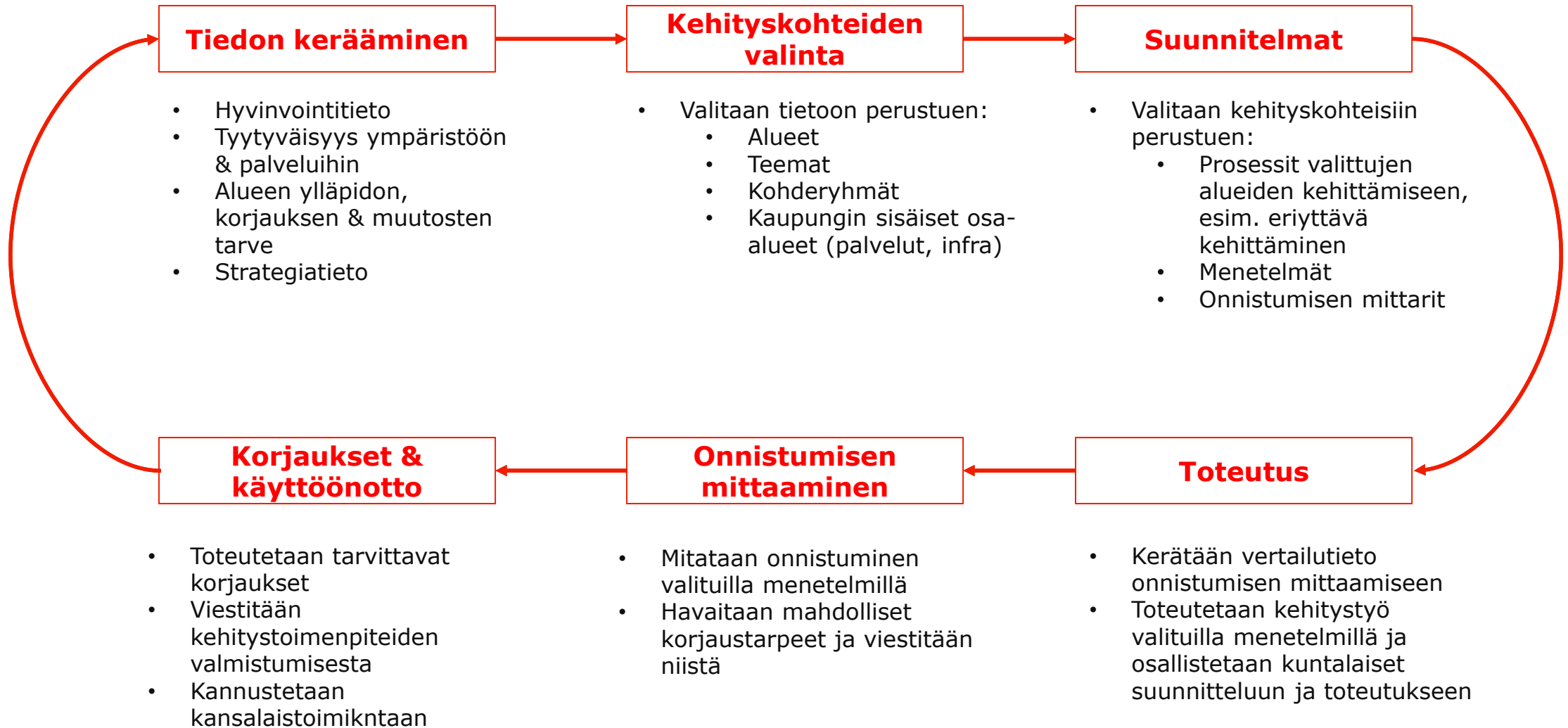
Koko kunnan asukkaiden osallistaminen matalalla kynnyksellä, demokratian ja kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen

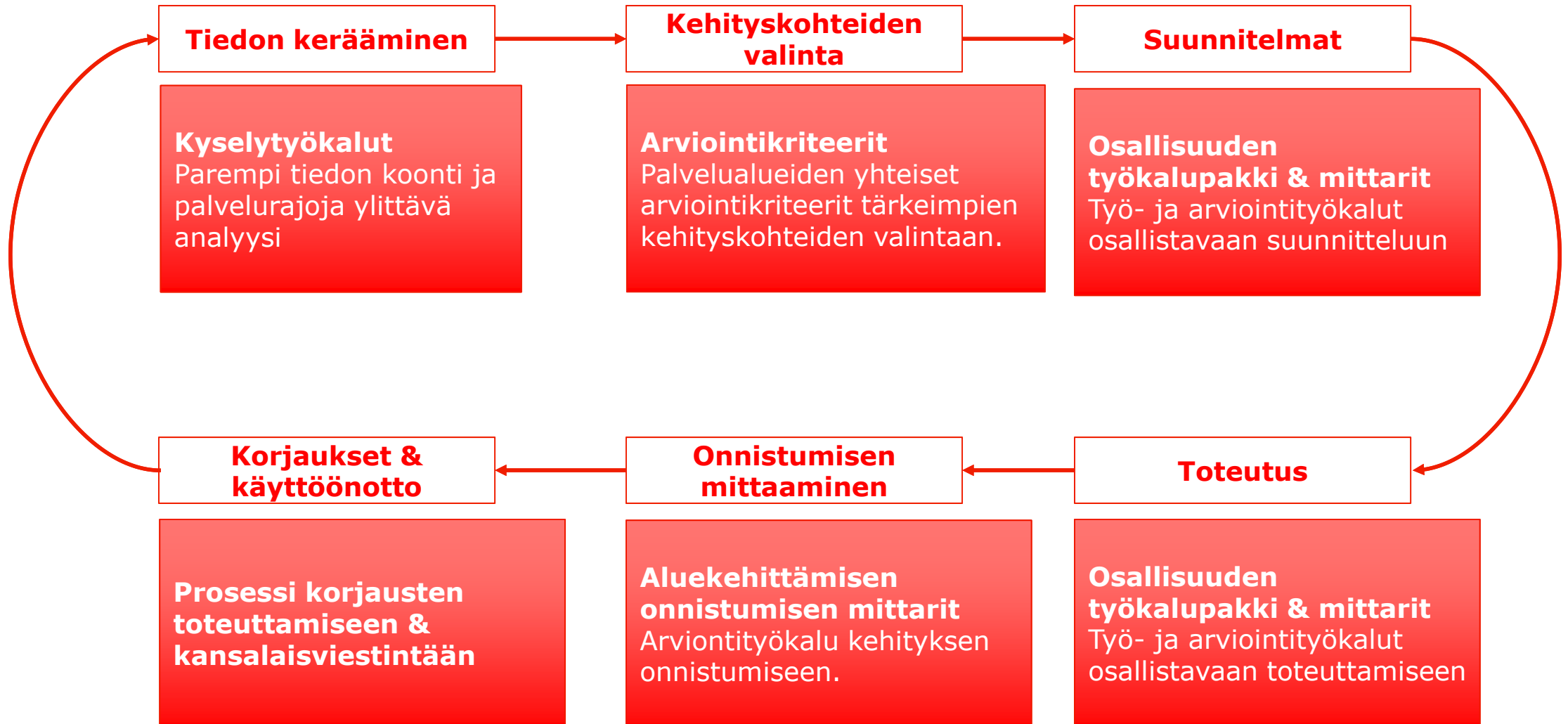
A) Aluekehittäminen

- **MITÄ?** Sitoudutaan kehittämään teemojen kautta niitä kärkialueita, joilla on suurin tarve kehitykseen ja valitaan niille tietoon perustuen omat kehityksen teemat
- **TAVOITE?** Ehkäistään ja korjataan alueellista eriytymistä, lisätään alueiden elinvoimaisuutta ja hyvinvointia
- **KETÄ OSALLISTETAAN?** Alueen toimijoita, eli: yksittäisiä kuntalaisia, neljättä sektoria, Pitäjäraateja, yhdistyksiä, yrityksiä.
- **KETKÄ TOTEUTTAVAT?** Kunnan eri palvelualueet yhdessä, etunenässä KYP, KOP ja HEP.
- **MITEN TOTEUTETAAN?** Alueellisesti ja tavoitteiden mukaan valittavilla menetelmillä.

A) Aluekehittäminen

A) Aluekehittäminen

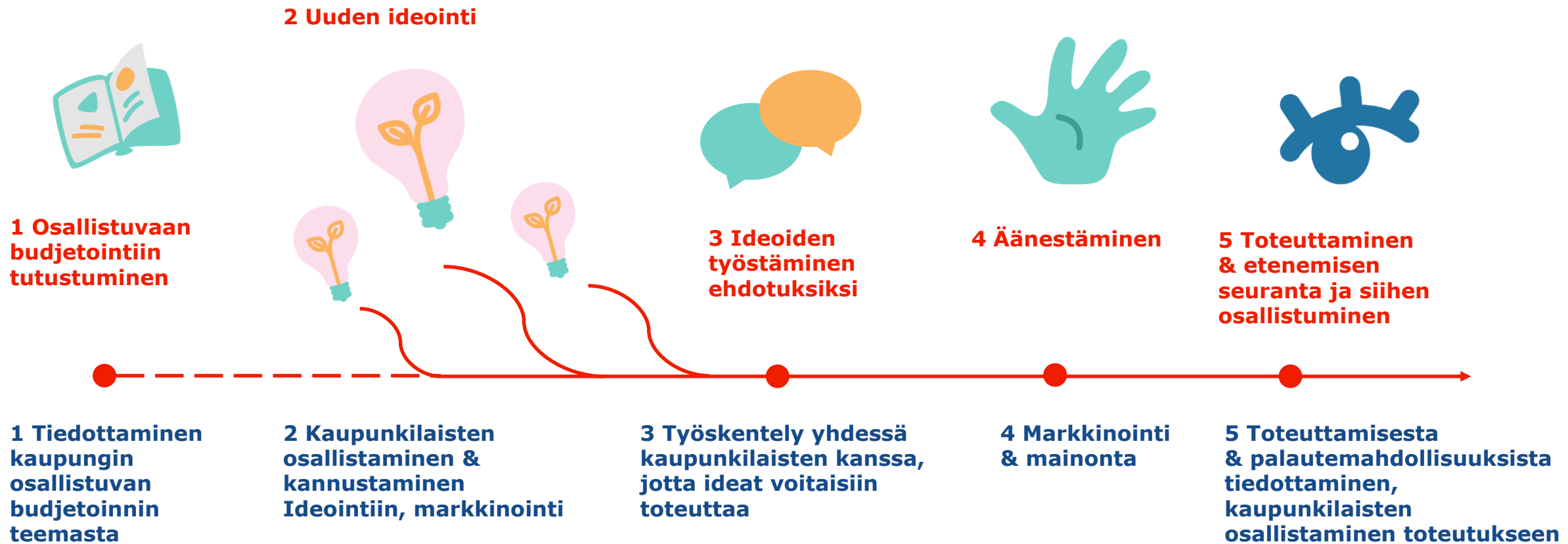
Osallisuuden menetelmiä aluekehittämiseen

- Jalkautuminen
 - Kaavakävelyt
 - Kaavakuulemiset
 - Placemaking
 - Asukastilaisuudet
 - Asukashaastattelut
 - Asukasfestarit
 - Asukastyöpajat
 - Asukastoiminta
- Verkkokuuleminen
 - Kyselyt
 - Paikkatietokyselyt
 - Äänestykset
 - Osallistuva budjetointi
 - Verkkoaloitteet
 - Asukasfoorumit
 - Asukaspaneelit
- Tiedottaminen & keskustelu
 - Verkkosivut
 - Sosiaalinen media
 - Puhelinpalvelu
 - Lehdet
 - Ulkomainonta
 - Sähköpostit
 - Asukasfoorumit
 - Asiakaspalvelijat
 - Aloitteet

B) Koko kaupungin kehittämisen malli

- **MITÄ?** Valitaan hyvinvointi & strategiatietoon pohjautuen teema ja mahdolliset kohderyhmät, joiden ympärille tehdään kehittämisen toimenpiteitä koko kaupungin alueella esim. osallistuvan budjetoinnin prosessin kautta.
- **TAVOITE?** Kaikki kuntalaiset voivat osallistua koko kaupungin kehittämiseen matalalla kynnyksellä ja esittää helposti toteutettavia parannuksia, jotka toteutetaan ketterästi. Tehdään kuntalaisen äänen kuulemisesta helppoa.
- **KETÄ OSALLISTETAAN?** Kaupungin toimijoita, eli: yksittäisiä kuntalaisia, neljättä sektoria, Pitäjäraateja, yhdistyksiä, yrityksiä.
- **KETKÄ TOTEUTTAVAT?** Kunnan eri palvelualueet yhdessä, etunenässä KYP, KOP ja HEP.
- **MITEN TOTEUTETAAN?** Esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin prosessilla. Alueellisesti ja kuntalaisryhmien mukaan valitaan osallistamiseen sopivimmat menetelmät.

Osallistuvan budjetoinnin prosessi koko kaupungin kehittämiseksi

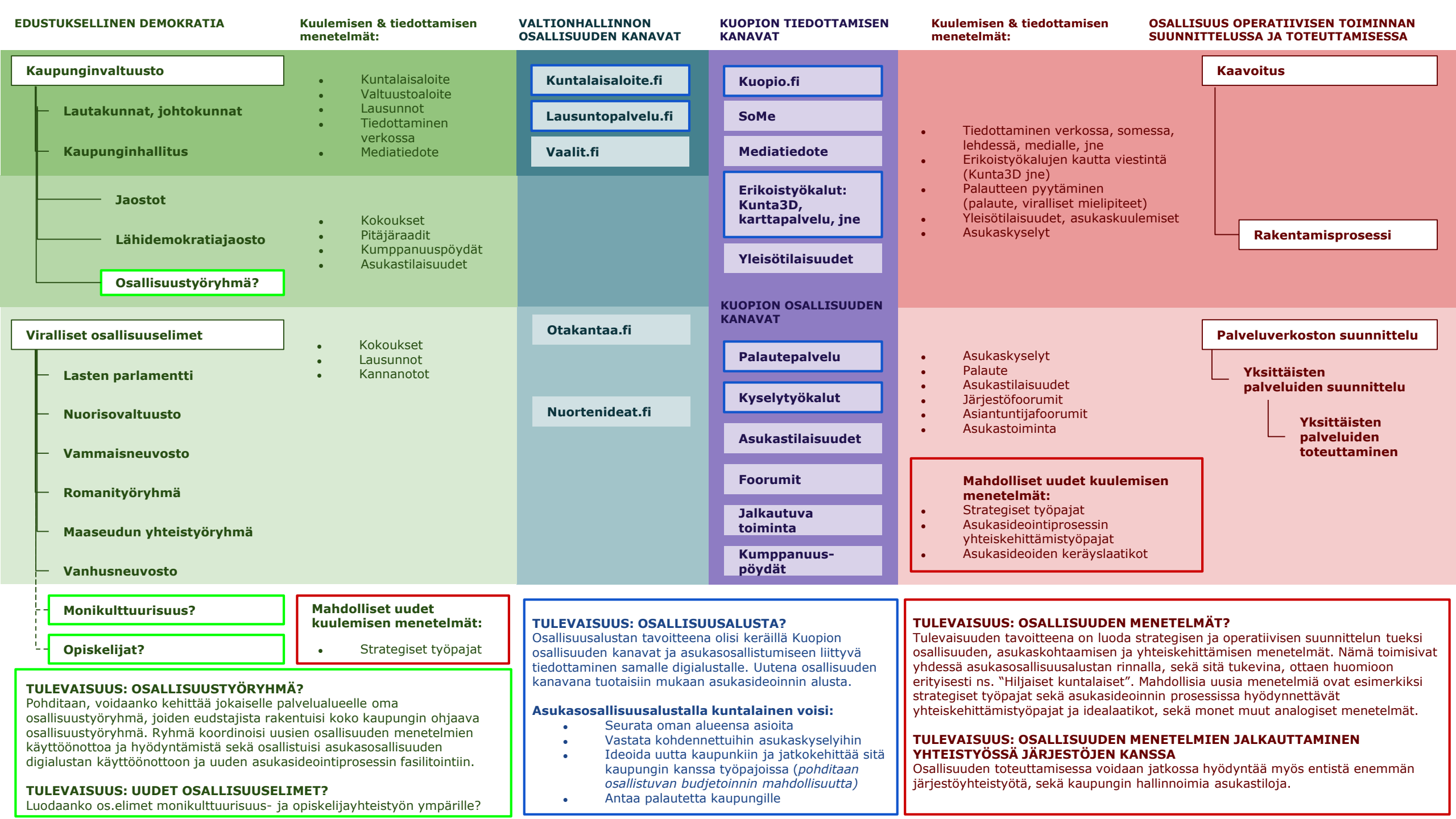
Osallisuuden menetelmiä koko kaupungin kehittämisen malliin

- Jalkautuminen
 - Asukastilaisuudet
 - Asukashaastattelut
 - Asukasfestarit
 - Asukastyöpajat
 - Asukastoiminta
 - Järjestöjen toteuttama jalkautuminen
- Verkkokuuleminen
 - Kyselyt
 - Paikkatietokyselyt
 - Äänestykset
 - Verkkoaloitteet
- Tiedottaminen & keskustelu
 - Verkkosivut
 - Sosiaalinen media
 - Puhelinpalvelu
 - Lehdet
 - Ulkomainonta
 - Sähköpostit
 - Asukasfoorumit
 - Asiakaspalvelijat
 - Aloitteet

Lähidemokratiamalli

Lähidemokratiamalli: eli kuinka kuntalainen voi osallistua oman alueensa päätöksentekoon

- Tarvitaan:
 - Selkeä kuva alueellisesta kehittämisestä (verkkosivu, viestintä)
 - Osallistumisen mahdollisuuksista (osallisuusalue, viestintä)
 - Kaupungin sisäinen ymmärrys siitä, kuinka kuntalaisia voi osallistaa
 - Osallisuuden prosessit (kuinka toteutuvat eri palvelualueilla)
 - Osallisuuden menetelmät
- Lähidemokratiamalli sisältää
 - Edustuksellinen demokratia
 - Osallistavat aluekehittämisen & koko kaupungin kehittämisen prosessit
 - Osallisuudesta tiedottaminen & digitaaliset osallistumiskanavat

Lähidemokratiamalli sisältää uudet osallisuuden prosessit

- Osallisuuden kuvaus (edellinen kalvo)
- Ja uudet prosessit
 - Aluekehittämisen malli
 - Osallistaa alueen ihmisiä
 - Koko kaupungin kehittämisen malli
 - Osallistaa matalalla kynnyksellä kaikkia kaupunkilaisia
- Osallistumisen mahdollisuuksista viestintä uusissa kanavissa
 - Osallisuuden verkkosivu (verkkosivu-uudistuksen osana)
 - Osallisuuden digialusta, joka mahdollistaa jatkuvan osallistumisen

LDJ:n näkemykset prosesseista ja tavoitetilasta

Vaihtoehdot osallistavaan aluekehittämiseen ja lähidemokratiaan

A. Aluekehittämisen malli

- A. Sitoudutaan kehittämään teemojen kautta niitä kärkialueita, joilla on suurin tarve kehitykseen ja valitaan niille tietoon perustuen omat kehityksen teemat

B. Koko kaupungin kehittämisen malli

- A. Valitaan koko kaupungille strateginen teema, jonka ympärille tehdään jatkuvia kehittämisen toimenpiteitä koko kaupungin alueella esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin prosessia hyödyntäen.

Uudet ehdotetut prosessit aluekehittämiseen ja lähidemokratian vahvistamiseen

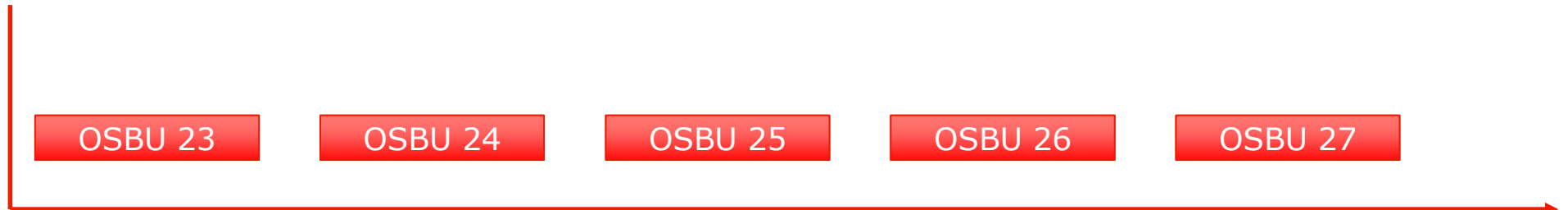
Aluekehittämisen prosessit

Korjaava & ennalta-ehkäisevä työ alueellisesti. Hyvinvoinnin, osallisuuden, elinvoiman vahvistaminen.

Koko kaupungin kehitys

Koko kunnan asukkaiden osallistaminen matalalla kynnyksellä, demokratian ja kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen

Keväällä 2022 toteutettavat pilotit

Kevään 2022 pilotit

1) Strategiset työpajat:
mihin suuntaan kaupunkia
viedään ja ketä se palvelee?

Erilaisia taustoja edustavat
ryhmät visioivat heitä
koskettavia teemoja.

Karttula
yhdessä IDK-
hankkeen
kanssa

2) Osallistuva budjetointi:
mitä kaupungissa voisi kehittää
heti?

Kuntalaiset vaikuttavat suoraan
omaan ympäristöönsä rahoituksen
jakamisen kautta.

**3) Kaupunki- ja
palvelukehittämisen pajat:**
miten palveluita ja eri alueita
voisi kehittää?

Kuntalaiset ja kunta
suunnittelevat tarkennettuja
kokonaisuuksia yhdessä

Maaninka
yhdessä
Mieliteko-
ohjelman ja
Pitäjäraadin
kanssa

Neulamäki
yhdessä
Mieliteko-
ohjelman
kanssa

4) Digitaalinen osallisuusalusta:

Kuntalaiset saavat tietoa meneillään olevista projekteista ja voivat kertoa
omia ideoitaan kehitykseen

5) Työntekijän digityökalu:

Ideoiden, palautteen ja tiedottamisen hallinta

**Maptionnaire-
paikkatietokys
elytyökalu**
yhdessä IDK-
hankkeen kanssa

Avoimen
lähdekoodin
alusta yhdessä
IDK-hankkeen
kanssa

Jatkokehityksen toimintasuunnitelma

